

ПРОБЛЕМА МЕТОДИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ В УМОВАХ ОНОВЛЕННЯ ОСВІТИ

Мета статті: дослідження проблеми методичної підготовки майбутніх учителів початкової школи в умовах оновлення освіти. Методи дослідження: аналіз, анкетування, бесіди, математична статистика, синтез, узагальнення. Результати дослідження дозволили уточнити коло завдань, напрямів і проблем в організації методичної підготовки майбутніх учителів, установити необхідні зміни в її організації. Практичне значення дослідження полягає в тому, що у зв'язку з реформуванням загальної середньої освіти виокремлено напрями методичної підготовки, які лежать в основі формування вчителя сучасної школи. Розв'язання проблеми методичної підготовки майбутніх учителів має базуватися на нових підходах до реформування загальної середньої освіти, а подальше дослідження планується в напрямі організації їх науково-методичної діяльності.

Ключові слова: методична підготовка, концепція, педагогічна рефлексія, педагог-фасилітатор, педагогіка партнерства, особистісно орієнтовані та компетентнісні методики навчання, діяльнісний підхід до навчання.

Постановка проблеми. Ідеологією змін у педагогічному ВНЗ у процесі підготовки майбутніх учителів має стати концепція «Нової української школи», яку варто взяти до уваги з метою створення концепції нової педагогічної освіти, оскільки реалізація положень щодо реформування загальної середньої освіти неможлива без формування нового вчителя.

У зв'язку з реалізацією положень концепції «Нова українська школа» виникають суперечності щодо політики держави у сфері освіти, освітніми потребами сучасних загальноосвітніх навчальних закладів та недостатньою гнучкістю освіти в педагогічних ВНЗ, унаслідок чого багато випускників виявляються неконкурентоспроможними, оскільки спостерігається відставання інтелектуального, творчого, науково-методичного їх рівня. Це викликає низку проблем, що впливають на професійне становлення фахівця, рівень навчання школярів.

Саме тому процес підготовки нового вчителя початкової школи має відбуватися паралельно та в органічній взаємодії з процесом упровадження концепції «Нова українська школа» [1].

Аналіз актуальних досліджень. У дослідженнях багатьох науковців висвітлюються теоретичні передумови перебудови процесу підготовки майбутніх учителів у педагогічному ВНЗ з урахуванням сучасних умов оновлення загальної середньої освіти.

Педагогічні дослідження з проблем підготовки вчителя, визначення шляхів підвищення його фахової спрямованості, створення умов для формування професійно значущих якостей майбутнього вчителя висвітлено у працях О. Абдуліної, І. Беха, І. Зязюна, Н. Кузьміної, В. Лозової, В. Сластьоніна та ін. Фундаментальні основи оновлення системи професійної підготовки педагогів вищої школи висвітлено у працях І. Бондаря, Н. Гузій, Н. Протасової та ін. Найбільший внесок у вивчення проблеми методичної підготовки майбутніх учителів початкової школи зробили такі відомі педагоги, як К. Авраменко, Н. Андрійчук, М. Вессель, Н. Глузман, М. Демков, В. Земцова, Л. Коваль, А. Лозенко, Н. Максименко, Л. Нікітіна, Л. Хомич та інші, які виокремлюють різні аспекти щодо методичної складової загальнопрофесійної підготовки майбутніх учителів [2–5].

Мета статті полягає в аналізі вимог щодо впровадження концепції «Нова українська школа» та дослідженні проблеми методичної підготовки майбутніх учителів початкової школи в умовах оновлення освіти.

Під час дослідження використовувалися такі **методи дослідження**: аналіз, анкетування, бесіди, математична статистика, синтез, узагальнення. Проводився аналіз педагогічних есе студентів з метою виявлення їх ставлення до методичної роботи вчителів у початковій школі; за допомогою анкетування майбутніх учителів було встановлено низку утруднень щодо методичної діяльності та з'ясовано їх причини; бесіда щодо участі майбутніх учителів у позааудиторних заходах методичного спрямування дозволила виявити їх готовність до методичної діяльності у процесі реалізації Концепції «Нова українська школа». За допомогою методу синтезу відбувалося вивчення проблеми методичної підготовки майбутніх учителів в єдності та взаємному зв'язку з його структурними компонентами, математична статистика використовувалася для кількісного аналізу фактичного матеріалу, отриманого у процесі дослідження й опрацювання експериментальних даних з метою підвищення обґрунтованості висновків; на основі узагальнення отриманих результатів було зроблено педагогічні висновки щодо проблеми дослідження.

Виклад основного матеріалу. Сьогодення вимагає від вищих педагогічних навчальних закладів створення умов і надання можливості, для адаптації навчальних програм підготовки майбутніх учителів до нових викликів часу, до педагогічної діяльності в новій українській школі, яка передбачає орієнтацію на потреби учня в освітньому процесі, педагогіку партнерства, особистісно орієнтовані та компетентнісні методики навчання, діяльнісний підхід до навчання, що сприятиме розвитку у школярів ключових компетентностей, які стануть їм у нагоді в майбутньому.

Так, засновники концептуальних засад реформування загальної середньої освіти наголошують, що у 2020 р. найбільш затребуваними на ринку праці будуть такі вміння особистості, як навчатися впродовж життя,

критично мислити, ставити цілі та досягати їх, працювати в команді тощо, саме тому, реалізація змісту загальної середньої освіти заснована на формуванні в школярів компетентностей, необхідних для успішної самореалізації особистості в суспільстві і можлива за умов створення нового освітнього середовища, у якому на допомогу вчителю буде створено освітній портал з методичними та дидактичними матеріалами, українськими е-енциклопедіями, мультимедійними підручниками й інтерактивними он-лайн-ресурсами тощо [6].

Оскільки нова українська школа має працювати на засадах «педагогіки партнерства», то цінності та принципи педагогіки партнерства має бути покладено в основу оновлення змісту професійної підготовки й розвитку вчителя.

Слід наголосити і на зміні ролі педагога – не як єдиного наставника та джерела знань, а як коуча, фасилітатора, тьютора, модератора в індивідуальній освітній траєкторії дитини. У зв'язку з цим методична підготовка вчителів вимагає опанування майбутніми вчителями компетентнісно-орієнтованого підходу; діяльнісного підходу; активних та інтерактивних методів навчання; проектних технологій; рефлексивних фаз уроку (педагогічна рефлексія) тощо.

Підготовка нового майбутнього вчителя вимагає відмови від традиційного «зубріння» навчальної інформації й передбачає впровадження інтерактивних методик розвитку критичного та креативного мислення, формування педагогічної рефлексії та інших методів і форм навчання, що дозволяють їхнім учасникам набувати навичок співробітництва, розкривати індивідуальні можливості, навчатися вести дискусію, міркувати, знаходити власні аргументи і сприймати аргументи інших, отже творчо готувати себе до майбутньої професійної діяльності в умовах навчального процесу загальноосвітнього навчального закладу.

Дослідженням було встановлено, що результати професійної підготовки майбутніх учителів, зокрема, методичної, викликають зростаючу незадоволеність як з боку працівників системи освіти, так і з боку вчених-методистів, які займаються цією проблемою. Не повною мірою задоволені характером і якістю методичної підготовки й самі студенти, які в основній масі виявляються не готовими до реалізації сучасних технологій і методик, досить консервативні до впровадження інновацій у процесі навчання молодших школярів.

На основі аналізу бесід та результатів анкетування було визначено завдання, напрями і проблеми щодо методичної підготовки майбутніх учителів початкової школи.

З метою виявлення думки майбутніх учителів про те, що слід змінити в змісті та організації їх методичної підготовки було проведено анкетування, результати якого засвідчили про низку утруднень та з'ясовано їх причини.

Так, серед основних утруднень було зазначено організаційні (постановка мети уроку, визначення макро- і мікроструктури уроку; доцільність методів і засобів навчання, різноманітність форм організації навчальної діяльності учнів під час уроку; оптимальний темп навчання на уроці).

Так, студенти, у яких труднощі зустрічалися: протягом всього уроку і не були подолані, склали 3 %; часто, долалися важко – 22 %; іноді, інколи долалися – 27 %; рідко, долалися завжди – 38 %; труднощі не зустрічалися, а якщо і були, долалися в ході підготовки до уроку – 10 %.

Було встановлено, що 52 % майбутніх учителів при підготовці до уроку користуються друкованими методичними розробками вчителів, не намагаючись особливо їх змінювати, вважаючи їх за методичний еталон. Ті студенти (48 %), які самостійно готували урок, спираючись тільки на методичні ідеї фахівців, припускалися менше помилок під час підготовки і проведення його.

Дослідженням встановлено, що найбільше утруднень у студентів, які проходять педагогічну практику, викликає: підготовка до уроків; організація навчального процесу; спілкування з учнями, аналіз своєї діяльності (особливо аналіз і самоаналіз уроку).

Під час проходження педагогічної практики основною причиною утруднень є те, що студенти не відвідують уроки вчителів за різними обставинами.

На питання «Як Ви оцінюєте свою методичну підготовку до педагогічної діяльності в школі?» студенти 3-х та 4-х курсів дали такі відповіді: цілком задоволені – 48 %, задоволені – 27 %, незадоволені – 25 %.

На питання: «Які методичні проблеми Ви хотіли б розв'язати під час навчання у ВНЗ?» було зазначено «Методичні вимоги до уроку», «Техніка уроку», «Прийоми активізації навчальної діяльності роботи учнів на уроці», «Поурочне планування», «Проблеми дисципліни на уроці», «Диференційований контроль навчальних досягнень учнів».

З метою встановлення рівня обізнаності студентів щодо методичного напрямку діяльності освітян студентам були запропоновані такі питання: Що Ви розумієте під методичною підготовкою? З чого складається, на Ваш погляд, методична підготовка майбутнього вчителя у ВНЗ? Які завдання вирішуються в процесі методичної підготовки майбутнього педагога? За якими напрямками здійснюється методична підготовка в педагогічному ВНЗ? Що є проблематичним для студента у процесі його методичної підготовки?

Відповідаючи на поставлені запитання, респонденти вказали: методична підготовка – це оволодіння студентами основами методичної діяльності, що складається в основному з теоретичної (вивчення теоретичних курсів, які складають основу предметів початкової школи, а також педагогіки, психології, філософії) та практичної складової (оволодіння методичними вміннями з предметів через безпосередню участь у педагогічній практиці, де

студенти намагаються реалізувати себе в якості вчителя та відбувається наближення методичної діяльності студентів до умов реальної фахової діяльності в загальноосвітньому навчальному закладі).

Студенти зазначили, що основним завданням методичної підготовки є знайомство майбутніх учителів з особливостями навчання дітей з того чи іншого предмету, формування в них предметних і методичних знань і вмінь, підготовка до практичної діяльності в школі: уміння «конструювати урок», «визначати навчальний матеріал до кожної теми уроку», «знати методичні прийоми роботи з підручником, робочим зошитом із друкованою основою»; «знати зміст навчальної програми з предмету, вміти працювати з програмою».

На жаль, студенти не зазначили таку вимогу сьогодення до вчителя, як необхідність навчатися будувати спільну діяльність з дітьми на уроці з метою реалізації діяльнісного і компетентнісного підходу та з метою оволодіння ними вмінням учитися впродовж життя, а також не вказали на такий напрям методичної підготовки, як формування інформаційно-методичної компетентності.

Відповідаючи на питання, пов'язане з позначенням проблемних моментів у методичній підготовці студентів, респонденти вказали:

- сприймають теоретичне знання (з області методики) як догматичне положення, яке використовується ними в первісному варіанті. З цієї причини вони не можуть змінювати, перетворювати засвоєний методичний прийом на практиці. Саме тому виникають проблеми практичного використання отриманих теоретичних знань з методики викладання в нетрадиційній ситуації;

- не можуть з'єднати, установити зв'язки й залежності між педагогічною та методичною підготовкою. На жаль, у них відсутнє інтегроване знання, яке і має стати методичним;

- педагогічні стереотипи, сформовані під час вивчення дисциплін з методик викладання, від яких студенту складно позбутися.

- невідповідність теорії і практики в період проходження педагогічної практики, оскільки вчитель, у якого студент проходить практику», має досвід, авторитет, і студент намагається копіювати його стиль роботи. Саме тому відбувається розрив між вивченими у ВНЗ методичними знаннями і тим, як організовує методичну роботу вчитель початкової школи.

Проблемним для студента є зіставлення власних знань зі знаннями дітей (їм складно орієнтуватися на «дитину, її можливості»); студенти не можуть поставитися до своєї діяльності та діяльності педагога як об'єкту аналізу: вони утрудняються аналізувати, «вибудовувати, перебудовувати свою діяльність».

У якості важливих напрямів у методичній підготовці респонденти вказали:

- формування власної методичної позиції у виборі змісту, способів навчання дітей (73 % респондентів);
- формування загальних і спеціальних знань і вмінь, спрямованих на успішну організацію вивчення дітьми навчального предмета (85 %);
- створення власного методичного досвіду практичної діяльності (44 %);
- вивчення педагогічних інновацій (48 %);
- включення майбутніх учителів у педагогічне дослідження в процесі вивчення методик викладання різних предметів, які вивчаються в початковій школі (15 %). Однак, низький відсоток, на нашу думку, обумовлений тим, що студенти не залучені до дослідження з методик викладання як способу відкриття власного методичного знання й вибору методичних засобів в організації уроку.

Аналіз анкет (80 респондентів) дозволив уточнити коло завдань, напрямів і проблем в організації методичної підготовки, установити показники якості методичної підготовки й необхідних змін в її організації.

На жаль, респондентами не зазначено про необхідність формування у студентів способів організації спільної діяльності дітей на уроці, співробітництва, що може виступати предметом методичної підготовки.

Для успішної реалізації методичної підготовки майбутніх учителів початкової школи було визначено врахування їх дидактико-методичних можливостей; науково-методичних інтересів, творчості, позитивного ставлення до науково-методичної діяльності освітян, створення під час навчальних занять, проходження педагогічної практики та позааудиторних заходів атмосфери толерантності та співробітництва.

Для успішної практичної реалізації методичної підготовки вчителя нової школи необхідно:

- організувати спільну дидактико-методичну діяльність (на основі співпраці) викладача й студента, що дозволяє встановити їх партнерську взаємодію та зумовлює взаємозбагачення, діалогічність, обмін думками як форми навчання, які забезпечуються готовністю до професійного діалогу, активністю у взаємодії з іншими учасниками навчального процесу, прагненням до спільної навчальної діяльності;

- забезпечити наявність належного навчально-методичного забезпечення для підготовки студентів до методичної діяльності;

- розробити методичні рекомендації для проходження першої педагогічної практики «Позакласна виховна робота» в початковій школі, що сприятиме формуванню в майбутніх учителів початкового рівня методичної підготовки;

- упроваджувати активні та інтерактивні методи навчально-пізнавальної діяльності студентів.

Слід зазначити, що протягом навчання у вищому педагогічному навчальному закладі дидактичні вміння майбутнього вчителя початкової

школи наповнюються методичним змістом, а якість та ефективність фахової підготовки майбутніх учителів початкової школи має визначати система методичних знань, навичок, умінь, доцільно застосовуваних ним на практиці.

Для практичної реалізації продуктивної науково-методичної діяльності при викладанні фахових дисциплін та у процесі проходження педагогічної практики необхідно:

- організувати спільну дидактико-методичну діяльність (на основі співпраці) викладача і студента, що дозволяє встановити їх партнерську взаємодію та зумовлює взаємозбагачення, діалогічність, обмін думками як форми навчання, які забезпечуються готовністю до професійного діалогу, активністю у взаємодії з іншими учасниками навчального процесу, прагненням до спільної навчальної діяльності;

- сформуванню вміння складати та аналізувати студентами технологічних карт уроку, що віддзеркалює методичний рівень майбутнього вчителя;

- забезпечити активну творчу взаємодію майбутніх учителів між собою;

- упроваджувати активні та інтерактивні методи навчально-пізнавальної діяльності студентів;

- організувати міжфакультетську і міжвузівську методичну взаємодію студентів; взаємодію з учителями початкової школи;

- організувати самостійну роботу студентів з упровадженням завдань методичного спрямування;

- формуванню методичні навички й уміння в умовах, максимально наближених до методичної діяльності вчителів початкової школи;

- забезпечити практичну спрямованість методичної підготовки майбутніх учителів початкової школи та безпосередню методичну діяльність студентів.

Слід наголосити, що реалізація діяльнісного підходу вимагає розробки певного змістового компонента щодо методичної підготовки майбутніх фахівців, а, головне, має спиратися на особистість викладача, у якого сформована методична компетентність, а саме, наявність власних поглядів на методичні проблеми вчителів початкової школи й розуміння шляхів їх розв'язання; уміння впливати на майбутніх учителів переконливими аргументами, моделювати різні методичні ситуації, удосконалювати навчальний процес за умов використання потенціалу ІКТ, формувати у студентів упевненість щодо їх майбутньої методичної діяльності в загальноосвітньому навчальному закладі тощо.

Така особистість викладача має високі внутрішні стандарти та досягає поставленої мети, але головне – вимагає вищезазначеного від майбутніх учителів, і є прикладом (авторитетом) для наслідування щодо їх методичної роботи в подальшій педагогічній діяльності. Викладач зі сформованою методичною компетентністю завжди прагне до свого фахового вдосконалення, творчої діяльності, здійснення педагогічної

рефлексії (зіставляє досягнутий результат педагогічної діяльності з поставленою метою), а отже, спроможній створити низку дидактичних умов, за яких можлива навчально-методична підготовки майбутніх учителів початкової школи на належному рівні.

Наприклад, для забезпечення методичної спрямованості викладання фахової дисципліни «Основи природознавства з методикою викладання надзвичайно важливим є впровадження інформаційних технологій та розроблення електронних навчально-методичних комплексів, до наповнення яких варто залучати студентів (створення ними презентацій, портфоліо, відеороликів, відеотек як для лабораторних і практичних занять, так і для уроків природознавства в початковій школі тощо), що стимулюватиме зацікавленість предметом методики, заохочуватиме до реалізації власних ідей, демонстрації креативного бачення методичних проблем, сприятиме зміни позиції студента з пасивного користувача на активного учасника, співавтора освітнього процесу, формуванню сучасного вчителя.

Слід зазначити, що під час методичної підготовки студентів в умовах функціонування фахового освітнього середовища особливу увагу треба приділяти формуванню в майбутніх педагогів рефлексивних умінь, тобто вміння спостерігати, оцінювати, контролювати, аналізувати, робити узагальнення та висновки щодо власної педагогічної діяльності.

Аналіз низки наукових праць Г. Бізяєвої, М. Демидко, Ю. Кулюткіна, С. Кондратьєвої, А. Лозенко, С. Максименко, Г. Сухобської, Є. Чорного, Л. Яковлевої та інших дає підстави стверджувати, що рефлексія виконує низку функцій: по-перше, дозволяє вчителю свідомо планувати й моделювати діяльність учасників педагогічного процесу та способів їх взаємодії, коректувати і контролювати своє методичне мислення; по-друге, дозволяє оцінювати логічну послідовність думок; по-третє – покращує результати розв'язання методичних задач.

Як зазначалося вище, реалізація концепції «Нова українська школа» передбачає зміни позиції педагога з транслятора знань на фасилітуючу позицію, що сприяє формуванню майбутнього педагога-фасилітатора, спроможного підтримувати особистість, забезпечувати взаємодію, оскільки саме такого педагога очікують сучасні навчальні заклади.

З метою формування педагога-фасилітатора доцільним є:

- упровадження в навчальний процес ВНЗ та систему позааудиторних заходів етапу рефлексії;
- спрямування методів і форм організації навчально-методичної діяльності студентів на розвиток умінь здійснювати педагогічну рефлексію;
- упровадження інтерактивних технологій.

Цілком зрозуміло, що результатом такої методичної підготовки майбутніх учителів стане:

- розвинута здатність до педагогічної рефлексії, яка є передумовою методичного самовдосконалення майбутнього вчителя, його творчого пошуку, розвитку індивідуального стилю методичної діяльності;
- опанування методиками інтерактивного навчання;
- формування майбутнього педагога-фасилітатора.

Висновки та перспективи подальших наукових розвідок. Отже, проблема методичної підготовки майбутніх учителів початкової школи в умовах оновлення змісту загальної середньої освіти вимагає від вищих педагогічних навчальних закладів орієнтації на концептуальні положення щодо нової школи.

Розв'язання проблеми методичної підготовки майбутніх учителів початкової школи в умовах оновлення змісту початкової освіти на основі впровадження нового Державного стандарту початкової загальної освіти, нових програм та планів має базуватися на нових підходах до методичної підготовки майбутніх учителів.

Подальше дослідження планується в напрямі розробки нових підходів до методичної підготовки майбутніх учителів, а саме щодо їх науково-методичної діяльності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Беззуб І. Реформа середньої освіти в Україні [Електронний ресурс] / І. Беззуб. – Режим доступу : http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2367:reforma-serednoji-osviti-v-ukrajini&catid=8&Itemid=350.
2. Земцова В. И. Система методической подготовки учителя : структура и содержание / В. И. Земцова // Наука и школа. – 2002. – № 3. – С. 2–7.
3. Лозенко А. П. Теоретичний аналіз методів навчання та форм організації навчальної діяльності студентів – майбутніх учителів початкових класів – як засобів формування в них рефлексивних умінь / А. П. Лозенко // Наука і Освіта, Науково-практичний журнал Південного наукового центру АПН України, 2010. Лютий (Спецвип. : Проект «Когнітивні процеси та творчість»). – С. 212–215.
4. Максименко Н. Б. Взаємозв'язок дидактичної та методичної підготовки вчителя початкової школи у педагогічному вузі : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. : спец. 13.00.01 «Теорія та історія педагогіки» / Н. Б. Максименко. – Київ, 1995. – 24 с.
5. Никитина Л. А. Проблема методической подготовки будущего учителя начальных классов в условиях перехода на новые образовательные стандарты. Научно-педагогическое обозрение. Pedagogical review, 2015. – № 1 (7) [Електронний ресурс] / Л. А. Никитина // Режим доступа : <http://cyberleninka.ru/article/n/problema-metodicheskoy-podgotovki-buduschego-uchitelya-nachalnyh-klassov-v-usloviyah-perehoda-na-novye-obrazovatelnye-standarty>.
6. Нова школа [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://mon.gov.ua/Новини%202016/08/21/2016-08-17-3-.pdf>.

REFERENCES

1. Bezzub, I. (2016). *Reforma serednoi osvity v Ukraini [The reform of secondary education in Ukraine]*. Retrieved from: http://nbuviap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=2367:reforma-serednoji-osviti-v-ukrajini&catid=8&Itemid=350 (In Ukrainian).
2. Zemtsova, V. Y. (2002). *Sistema metodicheskoi podhotovki uchitel'ia: struktura i sodержaniie [System of methodological preparation of the teacher: structure and content]*. *Nauka i shkola*, 3, 2–7. (In Russian).
3. Lozenko, A. P. (2010). *Teoretychnyi analiz metodiv navchannia ta form orhanizatsii navchalnoi diialnosti studentiv – maibutnikh uchyteliv pochatkovykh klasiv – yak zasobiv formuvannia v nykh refleksyvnykh umin [Theoretical analysis of teaching methods and forms of educational activity of students – future teachers of primary school as a means of formation of their reflective skills]*. *Nauka i Osvita, Naukovo-praktychnyi zhurnal Pivdennoho naukovoho tsentru APN Ukrainy, Liutyi (Spetsvyv.: Proekt «Kohnityvni protsesy ta tvorchist»)*, 212–215. (In Ukrainian).
4. Maksymenko, N. B. (1995). *Vzaiemozviazok dydaktychnoi ta metodychnoi pidhotovky vchytel'ia pochatkovoї shkoly u pedahohichnomu vuzi [Interrelation of didactics and methodological preparation of teacher of initial school is in pedagogical institution of higher learning]*. (Extended abstract of candidate's thesis). Kyiv. (In Ukrainian).
5. Nikitina, L. A. (2015). *Problema metodicheskoi podhotovki budushcheho uchitel'ia nachalnykh klassov v usloviiakh perekhoda na novyie obrazovatelnyie standarty [The problem of methodological preparation of the future teacher of initial classes in the conditions of transition to new educational standards]*. *Nauchno-pedahohicheskoe obozrenie. Pedahohical Review*, 1 (7). Retrieved from: <http://cyberleninka.ru/article/n/problema-metodicheskoy-podgotovki-buduschego-uchitelya-nachalnyh-klassov-v-usloviyah-perekhoda-na-novyie-obrazovatelnyie-standarty>. (In Russian).
6. Nova shkola [New school]. Retrieved from: <http://mon.gov.ua/Novyny%202016/08/21/2016-08-17-3-.pdf>. (In Ukrainian).

РЕЗЮМЕ

Упатова Ирина. Проблема методической подготовки будущих учителей начальной школы в условиях обновления образования.

Цель статьи: исследование проблемы методической подготовки будущих учителей начальной школы в условиях обновления образования. Методы исследования: анализ, анкетирование, беседы, математическая статистика, синтез, обобщение. Результаты исследования позволили уточнить круг задач, направлений и проблем в организации методической подготовки будущих учителей, установить необходимые изменения в ее организации. Практическое значение исследования заключается в том, что в связи с реформированием общего среднего образования выделены направления методической подготовки, которые лежат в основе формирования учителя современной школы. Решение проблемы методической подготовки будущих учителей должно базироваться на новых подходах к реформированию общего среднего образования, а дальнейшее исследование планируется в направлении организации их научно-методической деятельности.

Ключевые слова: методическая подготовка, концепция, педагогическая рефлексия, педагог-фасилитатор, педагогика партнерства, личностно ориентированные и компетентностные методики обучения, деятельностный подход к обучению.

SUMMARY

Upatova Iryna. Issue of methodological training of primary school teachers under education updates.

The aim of the article: to study the issue of methodological training of primary school teachers at the time of education renovations. Methods: analysis, surveys, interviews, mathematical statistics, synthesis. The study results allowed to specify the range of tasks and challenges when organizing methodological training of the future teachers, establish necessary changes in organization. The practical significance of the study is that according to the secondary education reform, directions for methodological training which form the basis of educating a modern school teacher are singled out. Solving the issue of methodological training of the future teachers should be based on new approaches to reforming secondary education, and further research is about organizing scientific and methodological activities.

The study found out that the results of future teachers training, including methodological, results in growing dissatisfaction of education system employees and scientists, trainers, dealing with this problem. Students are neither fully satisfied with the nature and quality of methodological training as they are not always trained to implement modern technologies and techniques for teaching primary school pupils.

After analyzing the survey and interview results, objectives, trends and problems of methodological training of primary school teachers were defined.

In order to identify content changes in methodological training and its reorganization, surveys of students were carried out. They demonstrated a number of causes for the approach and difficulties future teachers face when performing educational and methodological activities.

The article reveals changes in training future teachers caused by the reform of secondary education. It provides methodological analysis of directions at the base of educating a modern school teacher, as well as stresses the importance of having an educational environment with the main aim of methodological training of students and providing them with methodological knowledge and skills, necessary for teaching.

The article proves the necessity of changing a position of a teacher equipped with knowledge into that of an educator-facilitator, capable of supporting a pupil, ensuring cooperation, since it is the very expert the modern primary school demands.

Key words: *methodological training, concept, pedagogical reflection, educator and facilitator, cooperation pedagogics, personally focused and competency-based training methods, activity approach in learning.*

УДК 378.147

Жанна Чернякова

Сумський державний педагогічний
університет імені А. С. Макаренка
ORCID ID 0000-0003-4547-9388

МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ УПРАВЛІННЯ САМОСТІЙНОЮ РОБОТОЮ СТУДЕНТІВ- БАКАЛАВРІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ

У статті висвітлено методичні засади управління самостійною роботою студентів-бакалаврів вищих навчальних закладів. Окреслено моделі управління самостійною роботою студентів та представлено методичну конструкцію організації і проведення самостійної роботи студентів. Визначено компоненти, що